

Intervenció LBR al Ple per defensar la sol·licitud de presentació d'un recurs d'inconstitucionalitat per part del Parlament sobre la reforma sanitària adoptada pel Govern de l'Estat (18/07/2012)

Intervinc per defensar en nom del GPS la sol·licitud a aquesta cambra per presentar un recurs d'inconstitucionalitat sobre la reforma sanitària adoptada pel Govern de l'Estat.

El nostre posicionament sobre les retallades efectuades pel Govern de Rajoy no és nou per cap de vostès. De fet, aquesta cambra ja ha tingut ocasió d'abordar les conseqüència d'aquesta greu reforma en els darrers mesos.

Crec que a hores d'ara ningú pot dir que no conegui quines són les conseqüències d'aquesta reforma. S'hi pot estar d'acord o no (nosaltres no hi estem i així ho hem dit) però no es poden desconèixer.

Les retallades pressupostàries en matèria de salut, en el nostre entorn immediat, ja les va liderar des del principi d'aquesta legislatura el Govern de la Generalitat. Catalunya va ser capdavantera en aquesta malentesa competició sobre "qui gasta menys en allò essencial". Vostès ho saben perfectament: 14 % menys de pressupost en 2 anys.

I aquesta és una retallada que té una claríssima repercussió en la qualitat dels serveis i sobretot en un principi que ha estat essencial en el nostre sistema públic de sanitat: l'equitat en l'accés. El retard diagnòstic i terapèutic, la pèrdua de múltiples llocs de treball, les repercussions de la rebaixa de sous dels professionals i la pèrdua d'activitat econòmica i els repagaments en són els causants.

I en aquest context, ja al límit de la pèrdua d'aquells elements que sempre han configurat, si em permeten, la columna vertebral d'un sistema que ha valorat, celebrat i admirat per la seva eficiència i qualitat, -en aquest context, repeteixo- arriben les retallades del Govern de l'Estat.

La supressió del sistema nacional de salut i del dret universal a l'assistència sanitària, la recentralització cap al Ministeri de gairebé totes les competències en matèria de salut que exercia fins ara la Generalitat i la destrucció d'allò que ha significat en el nostre sistema sanitari la targeta sanitària: la garantia de l'accés al sistema sanitari desfeta en mil trossos.

El canvi copernicà que suposa configurar a partir d'ara el dret a l'accés al sistema sanitari des de la condició d'assegurat, enlloc de fer-ho des de la condició de ciutadà, de persona, si vostès volen, és un canvi que trasbalsa tot el que hem construït amb tant d'esforç durant gairebé 30 anys.

Un canvi que acaba amb la concepció de la Llei General de Sanitat de 1986, impulsada per l'enyorat Ernest Lluch. I una llei probablement mai prou justament reconeguda tot i l'aportació imprescindible que va suposar per la transformació social d'un país que sortia de 40 anys de foscor, d'injustícia i d'inequitat.

A Catalunya, a més, l'any 2010 el Parlament va aprovar la Llei d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a càrrec del Servei Català de la Salut. Era la primera llei dins l'àmbit estatal que universalitzava definitivament l'accés a la sanitat pública. Una llei a més, aprovada per unanimitat que afirmava amb tota rotunditat que cap circumstància personal era motiu de diferència per exigir un dret reconegut com a universal.

Per primera vegada, des d'aleshores, hem de llegir ara al BOE que un noi de 27 anys que no ha percebut l'atur i no troba feina, no té dret a accedir al sistema sanitari, no té dret a protegir la seva salut.

Ens ho podem permetre com a país, com a societat? És sobre aquestes bases que construirem una societat més cohesionada, menys fracturada, més forta, més preparada pel futur?

Rotundament no. I en la defensa d'aquestes mesures no valen aquells arguments tan i tan emprats pels Governaments actuals, que a partir de l'afirmació inassumible i inadmissible del "no tenim alternativa", continuen amb l'argument del "perquè no hi ha diners".

Hi ha drets, com el de la protecció de la salut, hi ha principis essencials en l'Estat democràtic i de dret, com el dret a la igualtat, que no poden posar-se en dubte amb argument de "no tenim alternativa".

I això és el que ha confirmat el Consell de Garanties Estatutàries respecte la reforma sanitària adoptada pel Govern de l'Estat.

A sol·licitud de diversos grups d'aquesta cambra, entre d'altres el socialista, i també del Govern, el Consell va tenir ocasió d'analitzar la possible vulneració de preceptes estatutaris i constitucionals per part d'aquesta reforma sanitària.

Li recordàvem ara fa tot just un mes en aquesta cambra, per mitjà d'una interpel·lació al Govern sobre el capteniment del Govern en relació als dictàmens del CGE sobre les darreres reformes –regressives i recentralitzadores– instades pel Govern de Rajoy i implementades amb mà de ferro i sense diàleg per la via dels "decretazos" als que ens tenia ja acostumat un altre Govern de l'Estat, el d'Aznar.

Efectivament, la nostra sol·licitud de dictamen, presentada el dia 4 de maig, qüestionava la constitucionalitat de diversos articles de la reforma sanitària, per afectar drets dels ciutadans i competències de la Generalitat.

Com deia, uns dies més tard, el Govern va sol·licitar també dictamen sobre la mateixa reforma sanitària, qüestionant el possible impacte sobre les competències de la Generalitat.

Tornem a recordar avui, què deia el dictamen emès -per unanimitat, per cert- del CGE a principis de juny:

1. Que la reforma sanitària no podia ser adoptada per decret llei; és a dir, vulnera l'article 86.1 de la CE, perquè no es veu per enlloc ni s'ha justificat que es tracti d'un cas d'extraordinària i urgent necessitat.
2. Que diversos preceptes de la reforma sanitària són inconstitucionals perquè vulneren els articles 14 i 43 CE, és a dir, que expulsar del sistema públic de salut a tots aquells que des d'ara ja no compliran els nous requisits imposats per la reforma sanitària vulnera el dret a la igualtat i el dret a la protecció de la salut.
3. Que es vulnera la competència de la Generalitat en matèria d'ordenació, planificació, determinació, regulació i execució de les prestacions i els serveis sanitaris, sociosanitaris i de salut mental de caràcter públic, i de les mesures i les actuacions per la preservació de la salut pública, de l'article 162.3.a i b EAC; la competència per la formació sanitària especialitzada de l'article 162.3.d EAC; la competència per l'ordenació farmacèutica, de l'article 162.2 EAC i la competència sobre el règim estatutari del personal al servei de les administracions públiques catalanes de l'article 136.a EAC.

I davant d'això, què fa el Govern?

- No votar la reforma sanitària però afirmar que l'aplicarà malgrat l'impacte que això generi sobre els drets dels ciutadans i les competències de la Generalitat.
- Començar una picabaralla amb el Govern de l'Estat amb amenaces mútues d'impugnació de l'euro per recepta establert per la Generalitat si des del Govern es presenta un recurs contra el RDL de la reforma sanitària.
- Acordar finalment a principis de juny que s'inicia un procediment de resolució de discrepàncies previ, sense presentar encara el recurs d'inconstitucionalitat, per defensar les competències de la Generalitat (res es diu dels drets afectats...)
- Afirmar per boca del conseller de Salut en aquests mateixos passadissos, que ningú es quedarà fora del sistema sanitari públic...

...Tot i que resulta evident que l'efecte de l'entrada en vigor d'aquesta reforma, d'aquí poc més d'un mes, el dia 31 d'agost, és que s'haurà perdut literalment el dret a la targeta sanitària. Ras i curt.

Davant la constatació que el Govern semblava només està preocupat per les competències de la Generalitat i no tant pels drets dels ciutadans, vam fer al Govern una pregunta clara:

Quin és criteri polític del Govern que explica les seves decisions sobre l'impacte sobre els drets dels ciutadans que generen les reformes del Govern de l'Estat i que subratllen els dictàmens del CGE?

Perquè si tots els pronunciaments que havíem pogut sentir en boca del Govern parlaven només de la necessitat de defensar les competències de la Generalitat, difícilment podíem pensar que la seva bel·ligerància davant l'Estat seria la mateixa en la defensa dels drets dels ciutadans vulnerats per aquestes mateixes reformes.

Hem reiterat en moltes ocasions que cal actuar en defensa de les competències de la Generalitat, però també en defensa dels drets dels catalans i les catalanes.

Hem reiterat que el Govern no pot tenir una doble moral, una per les competències, l'altra pels drets.

Ens hem preguntat repetidament: Qui ha de defensar els drets dels ciutadans, que també es troben tant a l'Estatut com a la Constitució, al costat de les competències, sinó és el Govern?

Perquè el debat sobre "qui ha de fer què" no ens pot distreure del gran repte de l'accés als serveis públics de qualitat.

Perquè no ens preocupa només qui pren la decisió –que també- sinó quina decisió es pren.

Perquè, en definitiva, ens preocupen les retallades de competències però les retallades de drets també!!!

Perquè ens preocupa que l'Estat s'atribueixi decisions que per Estatut pertocquen a la Generalitat; però ens preocupa també i sobretot que aquestes decisions conculquin drets dels ciutadans previstos també a l'Estatut i a la Constitució.

Però no es tracta només d'una preocupació. Es tracta d'una convicció. D'una ferma convicció que només defensant allò que hem construït com a país amb tants esforços, amb tant rigor, amb tanta voluntat, no podem deixar-ho caure per una mala prioritització de les polítiques d'ingressos i de despesa del Govern que sota l'argument determinista i fatídic del "no tenim alternativa", està posant en marxa una autèntica contrareforma de l'Estat del benestar.

I el Govern de la Generalitat NO en pot ser còmplice. No pot. I això és el que fa quan oblida la defensa dels drets i parla només de competències.

Algú podria pensar que hem caigut en un error i que no hem interpretat bé les seves paraules. Però ara fa dues setmanes van demostrar tristament que teníem raó.

En la moció subsegüent a la interpel·lació que vam fer a la Vicepresidenta, vam voler fer introduir si vostès volen una obvietat: que el parlament “constatés” el que deia el dictamen del Consell de garanties sobre la reforma sanitària: la vulneració de drets dels catalans i catalanes i la vulneració de competències de la Generalitat.

I la seva resposta va ser trista -com deia-, sí. La seva resposta va ser proposar suprimir (tatxar, esborrar, liquidar) del text la referència que fèiem a la vulneració dels drets. La referència que de fet feia el propi Consell de Garanties Estatutàries, el més alt Organisme Consultiu d'aquesta Cambra i del Govern en el contrast de l'adequació de la normativa pròpia i d'altres governs o parlaments a l'EAC i la CE.

I a la nostra demanda que el Govern presentés un RI contra la reforma sanitària tant per defensar els drets com per defensar les competències, ens contestaven el que avui tornava a reiterar el President en aquesta cambra: que ja estaven negociant amb l'estat per resoldre les discrepàncies competencials. Però i per resoldre l'impacte sobre els drets?

És que una decisió inadmissible des del punt de vista de l'equitat en l'accés al sistema de salut, ja estaria corregida si senzillament no l'hagués pres l'Estat sinó que la prenguéss la Generalitat?

Aquesta és la resposta que hi ha implícita en la seva exclusiva defensa de les competències acompanyada de l'oblit respecte la defensa dels drets dels catalans i les catalanes.

Per tot plegat hem presentat aquesta sol·licitud. Perquè volem que el Parlament, reflectint el sentit de totes les forces polítiques del nostre país, un Parlament que té entitat pròpia encara com a institució, malgrat la intenció permanent de CiU de confondre partit, govern i país-; perquè volem –repeteixo- que un Parlament que té voluntat pròpia i personalitat pròpia, pugui presentar un recurs davant el TC per la defensa dels drets i les competències vulnerades per la reforma sanitària.

La decisió de negociar de Govern a Govern no els la qüestionem. No ho fem perquè és un mecanisme que pot ser útil si hi ha veritable voluntat de diàleg. El que els qüestionem és que només l'emprin per la defensa de les competències i no per la defensa dels drets. Ja ho saben.

Per això, i com que no són incompatibles un mecanisme amb l'altre; perquè fins i tot els diria que unes reformes tant greus com les que s'estan imposant per part del Govern de l'Estat cal que rebin una resposta CONTUNDENT per part de totes les institucions del país (Parlament i Govern i no només del Govern); i perquè fins i tot en el cas que arribessin a un acord amb l'Estat per preservar les competències de la Generalitat que han estat vulnerades amb aquesta reforma, aquells joves de 27 anys

que no han percebut l'atur i no troben feina, seguiran sense poder tenir dret a accedir al sistema sanitari, sense tenir dret a protegir la seva salut.

I això, com li deia, no ens ho podem permetre. La vulneració de tots aquests drets, es farà efectiva el proper dia 31 d'agost, quan entri en vigor la contrareforma sanitària pel que fa a les barreres a l'accés al sistema de salut pública.

Fem que aquest parlament es posicioni amb veu alta i clara en contra d'aquestes polítiques regressives, d'aquestes polítiques inequitàtives.

Perquè això sigui possible, perquè el Parlament llenci aquest missatge, només és possible si CiU se suma a la voluntat de defensa EXPLÍCITA del dret a la igualtat i del dret a la protecció de la salut, a través d'un recurs d'inconstitucionalitat.

Senyors i senyores diputats de CiU, crec que no els sorprèn si els dic que no esperem cap ajuda del PP en aquesta missió. Això només serà possible si vostès hi voten a favor. Si vostès estan a l'alçada.

Les retallades (cap retallada) no poden afectar el dret a la igualtat i el dret a la protecció de la salut. No siguin còmplices d'aquestes polítiques, ni per acció, ni per omissió.

Vostès tenen la paraula.